

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчально-методичної роботи
ЗПО Дніпровський професійний технологічний коледж

Сергій ГОРДІЄНКО

« 28 » серпня 2026 р.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ РОБІТ

з навчальної дисципліни
ВК. 5 МЕНЕДЖМЕНТ В БУДІВНИЦТВІ

Рівень освіти: Фахова передвища освіта (ОПС «Фаховий молодший бакалавр»)

Галузь знань: 19 Архітектура та будівництво (G Інженерія, виробництво та будівництво)

Спеціальність: 192 Будівництво та цивільна інженерія (G19 Будівництво та цивільна інженерія)

Викладач: Юлія ПУСТОВОЙТ

ВСТУП

Методичні рекомендації розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Менеджмент в будівництві». Згідно з навчальним планом, на проведення практичних занять відведено 14 аудиторних годин (7 занять по 2 години). Метою цих методичних вказівок є надання здобувачам освіти чітких алгоритмів для виконання практичних завдань, спрямованих на формування професійних компетентностей управлінця низової ланки будівельного виробництва.

Практичні роботи охоплюють три змістові модулі дисципліни: основи менеджменту (методи управління та оргструктури), планування (ПВР, розрахунок потоків та сітьових графіків) та операційний менеджмент (управління бригадами та вирішення конфліктів). Кожна тема містить стислий теоретичний опис, постановку завдання, алгоритм виконання та форми звітності.

Перелік практичних робіт (згідно з робочою програмою)

№ П/Р	Тема заняття	К-сть годин
1	Вирішення кейсу із застосування методів управління до бригади робітників.	2
2	Побудова організаційної структури лінійно-функціонального типу будівельного управління.	2
3	Аналіз складу технологічної карти та розрахунок потреби в ресурсах (ПВР).	2
4	Розрахунок просторових і часових параметрів будівельного потоку (матричним методом).	2
5	Побудова лінійного графіка та мережевого графіка. Знаходження критичного шляху.	2
6		2

№ П/Р	Тема заняття	К-сть годин
6	Оцінка власного стилю керівництва (тест Томаса-Кілмана) та розробка системи мотивації.	
7	Рольова гра: розв'язання конфлікту між виконробом та замовником (або робітниками).	2
Всього:		14 год.

Змістовий модуль I. ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ В БУДІВНИЦТВІ

МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ

Адміністративні

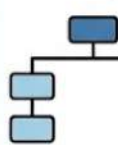

Економічні

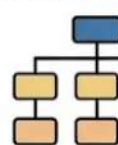

Соціально-психологічні

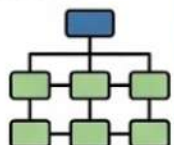
ОРГАНІЗАЦІЙНІ СТРУКТУРИ

Лінійна

Функціональна

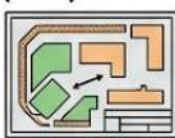
Матрична

Змістовий модуль II. ПЛАНУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ БУДІВНИЦТВА

ПРОЄКТ ВИКОНАННЯ РОБІТ (ПВР)

Виконання робіт (ПВР)

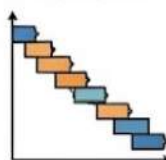

Констракці-генплан

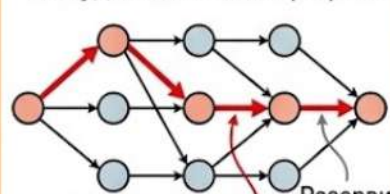
РОЗРАХУНОК БУДІВЕЛЬНИХ ПОТОКІВ

	A ₁	B ₂	C ₀₁	D ₀₁
A ₁	1	-	-	-
B ₂	-	1	-	-
C ₃	-	-	1	-
D ₀	-	-	-	1

Циклограма потоку

Побудова сіткових графіків

КРИТИЧНИЙ ШЛЯХ

Резерви часу

Змістовий модуль III. ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТА КЕРІВНИЦТВО

УПРАВЛІННЯ БРИГАДАМИ

Лідер

мотивацій

$$K_{IV} = \frac{4,00}{(КТУ)}$$

Коефіцієнт трудової участі = $\frac{2 \times 20}{100 - 100}$

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ

Суперечка

Врегулювання

Практична робота №1

Вирішення кейсу із застосування методів управління до бригади робітників

1. Мета роботи

Навчитися диференціювати та застосовувати на практиці адміністративні, економічні та соціально-психологічні методи управління для вирішення типових виробничих проблем на будівельному майданчику.

2. Теоретичні відомості

Методи управління – це способи впливу на колектив або окремих працівників для досягнення цілей організації.

Адміністративні: базуються на владі, примусі, дисципліні (накази, догани, посадові інструкції). Характер: прямий.

- **Економічні:** базуються на матеріальних інтересах (премії, відрядна оплата, штрафи за перевитрату). Характер: непрямий, стимулюючий.

Соціально-психологічні: базуються на моральних потребах (визнання, тимблдинг, переконання, комфорт). Характер: непрямий, переконуючий.

3. Зміст та алгоритм виконання завдання

Завдання 1. Аналіз виробничої ситуації (Кейс)

Опис ситуації: Ви – молодий майстер будівельної ділянки. Ваша комплексна бригада (15 осіб: муляри, бетонники, підсобники) протягом останніх двох тижнів систематично запізнюється зі здачею захваток. Крім того, інженер з охорони праці виявив три випадки роботи без касок. Бригадир (авторитетний робітник з 20-річним стажем) скаржиться, що хлопці втомлені, а розцінки за кубометр кладки занизькі порівняно з сусіднім об'єктом.

Крок 1: Ідентифікація проблеми. Сформулюйте у зошиті 2-3 головні проблеми, які впливають із кейсу (наприклад: падіння темпів робіт, порушення ОП, демотивація).

Крок 2: Розробка комплексу управлінських рішень. Заповніть таблицю, запропонувавши конкретні дії щодо вирішення проблеми, використовуючи ВСІ три групи методів. (Вимога: не менше 2-х дій у кожній групі).

Група методів	Ваші конкретні дії як майстра ділянки	Очікуваний результат
Адміністративні	1. Видати письмове розпорядження про... 2. Провести позаплановий...	Відновлення дисципліни...
Економічні	1. 2.	
Соціально-психологічні	1. 2.	

Крок 3: Обґрунтування вибору. Напишіть короткий висновок (1 сторінка), в якому обґрунтуйте, чому використання лише одного методу (наприклад, тільки адміністративних доган) не вирішить проблему комплексної бригади. Використовуйте знання про специфіку будівельного виробництва.

4. . Контрольні запитання для захисту роботи

1. Який з методів управління дає найшвидший результат у кризовій ситуації?
2. Чому економічні методи вважаються методами "непрямого" впливу?
3. Наведіть приклад, коли адміністративний метод застосовується задля забезпечення безпеки життя робітників.

Практична робота №2

Побудова організаційної структури лінійно-функціонального типу

1. Мета роботи

Засвоїти принципи формування ієрархії управління будівельної організації. Набути практичних навичок проектування лінійно-функціональних структур (органіграм) будівельно-монтажного управління (БМУ) або тресту.

2. Теоретичні відомості

Організаційна структура управління – це впорядкована сукупність підрозділів та посадових осіб, що мають між собою розподілені повноваження, відповідальність та канали комунікації.

Лінійно-функціональна структура є найпоширенішою у будівництві. Вона передбачає наявність:

- *Лінійних керівників* (Генеральний директор, начальник БМУ, виконроб, майстер) – вони приймають рішення та віддають накази «вниз».
- *Функціональних керівників/відділів* (Головний бухгалтер, начальник планово-економічного відділу, інженер з Охорони Праці, кошторисник) – вони готують інформацію, радять, але безпосередньо не командують робітниками на лінії.

3. Зміст та алгоритм виконання завдання

Завдання: Розробити та накреслити організаційну структуру типового Будівельно-монтажного управління (БМУ), яке виступає в ролі генерального підрядника на зведенні житлового комплексу.

Крок 1: Визначення елементів структури. Ознайомтеся з переліком посад та відділів, які потрібно розташувати на схемі:

- Начальник БМУ
- Головний інженер
- Головний бухгалтер
- Виконавець робіт (Виконроб) Об'єкту 1
- Виконавець робіт (Виконроб) Об'єкту 2
- Майстри будівельної ділянки (по 2 у кожного виконроба)
- Бригадири робітників (у кожного майстра)
- Виробничо-технічний відділ (ВТВ)
- Відділ постачання
- Інженер з охорони праці (ОП)
- Кошторисник

Крок 2: Графічна побудова органіграми. На форматі А4 накресліть блочну схему (дерево) підпорядкування.

Правила креслення:

- Прямокутники посадових осіб розташовуються по рівнях ієрархії (Топ-менеджмент → Середня ланка → Лінійний персонал).
- **Суцільні лінії** зі стрілками позначають лінійне підпорядкування (наказ).
- **Пунктирні лінії** позначають функціональне підпорядкування (консультації, контроль без прямого наказу).

Крок 3: Аналіз повноважень (письмово). Опишіть характер взаємовідносин (хто кому має право віддати наказ, а хто лише рекомендує) між:

а) Головним інженером та Виконробом Об'єкту 1.

б) Інженером з охорони праці та бригадиром мулярів.

4. Контрольні запитання для захисту роботи

У чому полягає різниця між лінійними та функціональними повноваженнями?

На якому рівні (інституційному, управлінському чи операційному) знаходиться посада майстра дільниці?

Яку роль відіграє ВТВ (Виробничо-технічний відділ) у лінійно-функціональній структурі?

**ДНІПРОВСЬКИЙ
ПРОФЕСІЙНИЙ
ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
КОЛЕДЖ**

ЗАКЛАД ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Документ містить ознайомчий фрагмент.

**Повна версія доступна в електронній
бібліотеці закладу після входу в особистий
кабінет студента.**